

Roman Hrabar, *Obóz dla dzieci i młodzieży polskiej w Łodzi przy ul. Przemysłowej (Polenjugendverwahrlager der Sicherheitspolizei in Litzmannstadt)* [w:] *Zbrodnie hitlerowskie wobec dzieci i młodzieży Łodzi oraz okręgu łódzkiego. Materiały z sesji naukowej zorganizowanej 12 VI 1979 w Łodzi, Łódź 1979, s. 113-133:*

rodzaj publikacji:

Artykuł w publikacji będącej efektem sesji naukowej (wydana przez Okręgową Komisję Badania Zbrodni Hitlerowskich i Wojewódzki Obywatelski Komitet Ochrony Pomników Walki i Męczeństwa w Łodzi). Autorem jest dr Roman Hrabar, prawnik, znawca zagadnień związanych z germanizacją polskich dzieci.

tematyka:

Podstawy zesłania do obozu, geneza obozu i jego charakter, nazwa.

zakres przekazywanej wiedzy historycznej:

Hrabar szczegółowo wymienia/cytuje podstawy zesłania do obozu, omawia 12 kategorii skierowań i kwalifikuje je jako mające znamiona nieuzasadnionych lub czysto politycznych. Opisuując genezę obozu i jego charakter, przywołuje konkretne oryginalne niemieckie dokumenty (rozkazy, decyzje, rozporządzenia itp.).

w odniesieniu do dotychczasowych publikacji na temat obozu (powielanie schematów opisu/nowe ujęcia):

Dr. Hrabar utrzymuje w mocy ustalenia i opinie, które zawarł w ekspertyzie sporządzonej na potrzeby procesu przeciwko Eugenii Pol, jednej z obozowych nadzorczyń, który miał miejsce w latach 70. XX w.

Tekst wyróżnia się szczegółowością i klarownością wywodu, wspartego jednoznaczną opinią autora oraz dominantą archiwalnych materiałów źródłowych.

wpływ na status obozu i poziom pamięci o nim:

Dr Hrabar przyrównuje praktyki zsyłania do obozu w Łodzi i do Oświęcimia (w tym przypadku chodzi o młodzież po ukończeniu 16 lat). Wymienia cechy wspólne dla obozu w Łodzi i innych obozów koncentracyjnych. Określa dziecięcy obóz mianem jednego z instrumentów eksterminacji polskiej młodzieży (127). Jednocześnie krytykuje pogląd jakoby nazwa stanowiła o charakterze obozu (131). W większości swojego wywodu autor odwołuje się do archiwalnych materiałów źródłowych.

Forma tekstu bardzo konsekwentnie buduje wizerunek obozu przy Przemysłowej jako koncentracyjnego:

[...] miał charakter obozu koncentracyjnego w takim znaczeniu, w jakim określa je prawo międzynarodowe, orzecznictwo norymberskie i nauka [...] (125)

promocyjna wizytówka publikacji:

Publikacja dla zainteresowanych opisem posiadającym cechy specjalistycznej ekspertyzy.

(opracowała Urszula Sochacka – kierownik projektu)